

**Комплексна програма
підтримки розвитку органічного
виробництва Житомирщини
на 2016-2020 роки**

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Характеристика комплексної програми підтримки розвитку органічного виробництва Житомирщини на 2016-2020 роки.....	4
2. Тенденції розвитку органічного виробництва в області.....	5
3. Проблеми та можливості розвитку органічного виробництва.....	6
4. Головна мета, пріоритети та основні завдання Програми.....	7
5. Основні напрями Програми та заходи по їх реалізації.....	8
5.1. Упорядкування нормативного регулювання розвитку органічного виробництва.....	8
5.2. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка.....	9
5.3. Інформаційне забезпечення розвитку органічного виробництва.....	10
5.4. Формування інфраструктури підтримки розвитку органічного виробництва.....	11
5.5. Проведення наукових досліджень та підвищення кваліфікації кадрів для сфери органічного виробництва.....	11
6. Очікувані результати виконання Програми.....	12
7. Забезпечення Програми.....	14
7.1. Узагальнююча схема ресурсного забезпечення Програми.....	14
7.2. Джерела фінансування Програми.....	14
8. Організація контролю за виконанням Програми.....	15
9. Основні напрями та заходи реалізації комплексної програми підтримки розвитку органічного виробництва Житомирщини на 2016-2020 роки.....	16

Вступ

Враховуючи процеси екологізації галузей національної економіки, посилення вимог до екологічності продукції наразі до національних пріоритетів України віднесено питання стабілізації і поліпшення екологічного стану території держави, охорони, раціонального використання й відтворення земельних ресурсів. Такі процеси мають відбуватися у єдиному народногосподарському комплексі шляхом реалізації стратегій, програм, заходів щодо зменшення негативного впливу глобальних екологічних проблем на стан еколого-економічної безпеки країни, розширення участі України у міжнародному співробітництві. Тому активізація розвитку органічного виробництва віднесена до стратегічних завдань держави.

Доцільність впровадження в регіоні органічного виробництва обумовлена необхідністю відтворення родючості ґрунтів та збереження навколишнього середовища; розвитку сільських територій та підвищення рівня життя сільського населення; підвищення ефективності та прибутковості сільськогосподарського виробництва; забезпечення споживчого ринку здоровою якісною продукцією; зміцнення експортного потенціалу регіону; поліпшення його іміджу як виробника та експортера високоякісної органічної продукції; забезпечення продовольчої безпеки України.

Для стимулювання розвитку органічного виробництва в регіоні мають бути створені відповідні інституційно-правові, фінансово-економічні та соціально-психологічні умови. Насамперед має бути створена адекватна інституційна інфраструктура, здатна інтегрувати в єдиний механізм всіх учасників процесу розвитку органічного виробництва; організувати відповідне їх науково-освітнє та інформаційно-консультаційне забезпечення.

Комплексна програма підтримки розвитку органічного виробництва Житомирщини на 2016-2020 роки (далі – Програма) є складовою частиною Програми соціально-економічного розвитку області та розроблена з урахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання, затверджених наказом Міністерства економіки України від 04.12.06 №367.

Програма входить до системи заходів, спрямованих на забезпечення реалізації стратегічних пріоритетів соціально-економічної політики, визначених у Програмі економічного та соціального розвитку Житомирської області.

Програма є узгодженим за ресурсами, виконавцями і термінами реалізації комплексом заходів, спрямованих на створення та поліпшення правових, фінансових, соціально-економічних, організаційно-господарських та інших умов розвитку органічного виробництва в області.

Заходи Програми розроблено управліннями облдержадміністрації, територіальними представництвами центральних органів влади, за участю громадських об'єднань підприємців, асоціацій підприємницьких структур, наукових установ.

**1. Характеристика комплексної програми
підтримки розвитку органічного виробництва
Житомирщини на 2016-2020 роки**

1.	Ініціатор розроблення Програми	Обласна державна адміністрація
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Доручення голови обласної державної адміністрації від
3.	Розробник Програми	Управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет
4.	Відповідальний виконавець Програми	Управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет
5.	Учасники Програми	Управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, департамент фінансів облдержадміністрації, управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет, Інститут сільського господарства Полісся НААНУ, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, сільськогосподарські підприємства, Житомирський регіональний центр «Облдержродючість», Житомирське відділення Українського державного фонду підтримки фермерських господарств, Асоціація фермерів та приватних землевласників у Житомирській області, обласна громадська організація «Союз учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів Житомирської області», обласні дорадчі служби, головне управління статистики у Житомирській області, управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, філія Національної телекомпанії України «Житомирська регіональна дирекція»
6.	Термін реалізації Програми	2016-2020 роки
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	171,9 млн. грн.
7.1.	У тому числі кошти районів і міст області	6,9 млн. грн.
7.2.	Кошти обласного бюджету	10,0 млн. грн.
	Міжнародна донорська та грантова допомога	66,0 млн. грн.
7.3.	Зовнішні та внутрішні інвестиції	89,0 млн. грн.

2. Тенденції розвитку органічного виробництва в області

На Житомирщині органічним виробництвом займаються ряд аграрних підприємств, більшість з яких зосереджена у Новоград-Волинському районі. Серед органічних підприємств області найбільшими є:

ПП «Галекс-Агро», яке займається вирощуванням широкого спектру сільськогосподарських культур (пшениця озима, ячмінь озимий, жито озиме, ячмінь ярий, просо, пшениця спельта, гречка, овес, люцерна, горох польовий (пелюшка), соя, кормові боби, кукурудза, злакові трави, конюшина, фацелія, еспарцет, вика та ін.);

ТОВ «Агровест груп» (злакові трави, кукурудза, пшениця озима, горох польовий (пелюшка), вика, овес, просо, люцерна, пшениця спельта, жито озиме, телиці між 1 і 2 р., телята до 1 року, молоко коров'яче сире незбиране);

ТОВ «Полісся-Інвест» (гречка, овес, просо, жито озиме, соя, злакові трави, вівці, гуси, індики, пекінські качки);

СФГ «ВЕС» (кабачок, мангольд, помідор, огірок, м'ята перцева, картопля, морква червона, буряк столовий, салат, базилік, цибуля порей, баклажан, редька дайкон, рукола, цибуля, петрушка);

ТОВ «Беррі-Агро» (чорниця, чорниця заморожена).

ТОВ «Цефей-Груп» (спельта, гарбуз твердокорий).

У 2014 році в області почав працювати перший в Україні завод з виробництва сертифікованої органічної молочної продукції, побудований ТОВ «Органік мілк». На підприємстві виробляється молоко коров'яче питне пастеризоване, кефір, ряжанка, сметана, сир кисломолочний, масло солодко вершкове селянське, бринза.

Найбільший досвід у веденні органічного виробництва має ПП «Галекс-Агро», засноване у 2008 році. На сьогоднішній день господарство вирощує продукцію на площі 5 480 га, сертифікованих як органічне землеробство. Вся продукція сертифікована Інститутом екологічного маркетингу (ІМО), Швейцарія, схвалена як Органічна та відповідає вимогам стандарту Біо Свісс. Діяльність підприємства знаходиться під контролем ТОВ «Органік стандарт» та сертифікована згідно вимог, викладених у Постанові Ради (ЄС) № 834/2007 та № 889/2008.

В 2010 році в селі Гульськ Новоград-Волинського району підприємством створено інноваційний молочно-товарний комплекс європейського зразку потужністю 500 голів ВРХ з метою розвитку органічного тваринництва та відтворення на Поліссі м'ясо-молочної Симентальської породи. В серпні 2010 року завезені перші нетелі з Європи в кількості 99 голів. Середній надій на корову становить 22 літри на добу, 6 710 літрів за 305 днів лактації.

В 2012 році розпочато будівництво та реконструкцію молочно-товарної ферми на 850 голів ВРХ в селі Городище Новоград-Волинського району, де завезено 359 голів племінних нетелів породи Симентал.

ПП «Галекс-Агро» входить до швейцарсько-українського проекту «Розвиток органічного ринку в Україні, 2012-2016 рр.». Метою проекту є сприяння розвитку органічного сектору в Україні та інтеграції українських малих та середніх підприємств в міжнародну торгівлю сертифікованою органічною продукцією. Діяльність проекту спрямована на розширення посівних площ під органічними орними культурами та здійснення заходів з покращення якості та збільшення об'ємів торгівлі молочною продукцією в Україні. Проект впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія).

Діяльність ПП «Галекс-Агро» підтверджує, що використання органічних технологій у землеробстві дає змогу господарству підвищити природну біологічну активність у ґрунті та відновити баланс натуральних поживних речовин. За умов ведення органічного господарювання підсилюються відновлювальні властивості ґрунту, нормалізується робота живих організмів, відбувається збагачення гумусу і, як результат, збільшення урожайності сільськогосподарських культур та підвищення якості продукції рослинництва. Продукція, вироблена у господарстві, експортується до Європи.

Цікавим щодо розвитку органічного тваринництва є досвід ТОВ «Полісся-Інвест», яке розташоване у селі Дашинка Володарсько-Волинського району. ТОВ «Полісся-Інвест» було засноване у 2011 році і займається розведенням птахів (гусей, качок, фазанів та цесарок) і овець.

Таким чином, еволюція органічного сільського господарства, сучасні тенденції його розвитку, досвід запровадження органічного землеробства у зростаючій кількості господарств свідчить, що альтернативні сільськогосподарські практики є цілком реальною і перспективною справою.

3. Проблеми та можливості розвитку органічного виробництва

В сфері розвитку органічного виробництва існує ряд проблем, які потребують ґрунтового аналізу для ефективного їх вирішення з метою створення сприятливих умов для розвитку органічного виробництва:

- недостатня сформованість відповідної законодавчої бази, а також суперечливість і неповнота чинних нормативно-правових актів, що регулюють діяльність суб'єктів господарювання у сфері органічного виробництва;

- відсутність відповідних інституційно-правових, фінансово-економічних та соціально-психологічних умов, необхідних для розвитку органічного виробництва;

- недостатній рівень розвитку інфраструктури, необхідної для підтримки органічного виробництва, а також відсутність преференцій в оподаткуванні для суб'єктів господарювання у цій сфері;

- низький рівень інформованості населення, товаровиробників, органів державної влади та місцевого самоврядування щодо можливостей та перспектив розвитку органічного виробництва в регіоні;

- недостатній рівень професійних знань і досвіду господарюючих суб'єктів щодо ведення органічного виробництва в сучасних умовах та відсутність ефективної системи підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері органічного виробництва.

4. Головна мета та завдання Програми

Головною метою Програми є забезпечення сталого розвитку агропромислового комплексу регіону шляхом розвитку та підтримки ведення органічного виробництва.

Основними завданнями Програми є:

стимулювати розвиток органічного виробництва шляхом надання виробникам органічної продукції інформаційної та фінансової підтримки;

за рахунок розвитку органічного виробництва досягти позитивного впливу на стан ґрунтів, агроландшафти та довкілля регіону в цілому;

розвивати ринок органічних продуктів та збільшувати ефективність виробництва та переробки органічної продукції;

сформувати та закріпити довіру споживачів до органічного виробництва та сертифікованої і відповідним чином маркованої органічної продукції;

розширити застосування біологічних методів захисту рослин та тварин, ґрунтозахисних технологій та проведення дозволених методів меліорації ґрунтів для підвищення їх родючості.

Практична реалізація завдань і заходів Програми сприятиме підвищенню конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств регіону. Також очікуються екстернальні ефекти, що виникають внаслідок діяльності органічного господарства в інших суб'єктах господарювання – додатковий дохід переробної галузі; зменшення безробіття та соціальних виплат для населення; зростання доходу від зеленого туризму, органічного тваринництва, бджільництва; підвищення рівня життя населення; зростання вартості сільськогосподарських угідь; збереження природного капіталу регіону.

Реалізація заходів Програми сприятиме підтримці малого та середнього бізнесу; вдосконаленню зворотного зв'язку між виробниками і споживачами; розбудові сільських територій та розвитку місцевих громад, поліпшенню

іміджу та інвестиційного клімату в регіоні, його інтеграції в загальнодержавний та міжнародний органічний ринок.

Перевагами для навколишнього природного середовища від реалізації Програми будуть збереження біологічного та ландшафтного різноманіття; якості та функцій ґрунтів та водних екосистем; мінімізація екологічних ризиків; збереження генофонду рослин; стабілізація стану земельних ресурсів та їх відтворення; залучення новітніх екологічних технологій; удосконалення екологічної політики з питань продовольчої безпеки; зменшення забруднення від сільськогосподарського виробництва, особливо – водних систем; зменшення викидів парникових газів.

5. Основні напрямки Програми та заходи по їх реалізації.

Реалізація державної політики у сфері розвитку органічного виробництва в області та виконання основних завдань Програми буде проводитися у напрямках, які забезпечать покращення економічних показників господарської діяльності господарюючих суб'єктів в аграрному секторі області, збільшать їх внесок у вирішення проблем зайнятості населення і наповнення бюджетів територій, створення нових робочих місць, поліпшення екологічної ситуації в області.

Основними напрямками Програми є:

5.1. Упорядкування нормативного регулювання розвитку органічного виробництва.

5.2. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка.

5.3. Інформаційне забезпечення розвитку органічного виробництва.

5.4. Формування інфраструктури підтримки розвитку органічного виробництва.

5.5. Проведення наукових досліджень та підвищення кваліфікації кадрів для сфери органічного виробництва.

5.1. Упорядкування нормативного регулювання розвитку органічного виробництва

Упорядкування нормативно-правового регулювання розвитку органічного виробництва спрямоване на удосконалення нормативно-правових актів загальнодержавного та регіонального рівня, організацію контролю за додержанням законів та інших нормативно-правових актів, направлених на розвиток органічного виробництва.

Основною метою реалізації заходів цього розділу є подальша перебудова регуляторної політики, спрямованої на створення сприятливого середовища для господарюючих суб'єктів, зайнятих у сфері органічного виробництва,

забезпечення прозорого і чіткого механізму взаємодії органів влади та вказаних господарюючих суб'єктів. Формування сприятливих умов діяльності у сфері органічного виробництва на місцевому рівні передбачає усунення правових, економічних та адміністративних перешкод у реалізації права на діяльність у сфері органічного виробництва.

Для цього будуть підготовлені та прийняті нормативні акти, що сприятимуть подоланню перешкод на всіх етапах започаткування та ведення органічного виробництва.

Для цього буде здійснено комплекс організаційно-економічних та правових заходів, які передбачатимуть:

планування підготовки проектів регуляторних актів, що стосуються розвитку органічного виробництва та їх оприлюднення;

визначення ефективності проектів регуляторних актів та оцінки економічних, екологічних і соціальних результатів їх впровадження;

використання можливостей місцевих засобів масової інформації для оперативного інформування товаровиробників та населення щодо переваг та можливостей розвитку органічного виробництва;

визначення на конкурсних засадах господарюючих суб'єктів, які претендують на отримання фінансової підтримки для розвитку органічного виробництва.

5.2. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка

Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка розвитку органічного виробництва спрямована на досягнення стабільної і гнучкої системи фінансово-кредитної підтримки, що передбачає спрощення доступу господарюючих суб'єктів у сфері органічного виробництва до кредитних та інвестиційних ресурсів, забезпечення сприятливих умов для їх розвитку, створення нових робочих місць.

Безпосередня фінансова підтримка господарюючих суб'єктів у сфері органічного виробництва здійснюватиметься на умовах спільного фінансування за рахунок коштів державного, обласного та місцевих бюджетів, а також стимулювання фінансових організацій до співпраці з такими підприємствами, створення оптимальних механізмів ефективного цільового використання фінансових та інвестиційних ресурсів.

Фінансова підтримка господарюючих суб'єктів у сфері органічного виробництва здійснюватиметься у вигляді відшкодування їм витрат на проведення сертифікації. Значну увагу буде приділено удосконаленню системи кредитування господарюючих суб'єктів у сфері органічного виробництва на сприятливих умовах, в т.ч. шляхом мікrokредитування, із залученням банківських та інших фінансових установ.

Заходами програми передбачено:

- надання на конкурсній основі фінансової підтримки господарюючим суб'єктам у сфері органічного виробництва для часткової компенсації їх витрат на сертифікацію та закупівлю насінневого матеріалу;

- надання фінансової підтримки господарюючим суб'єктам у сфері органічного виробництва за рахунок власних кредитних ресурсів банківських та інших фінансових установ внаслідок активізації їх роботи за програмами мікrokредитування;

- фінансова підтримка господарюючих суб'єктів у сфері органічного виробництва за рахунок ресурсів, залучені у вигляді міжнародної допомоги та грантових програм.

5.3. Інформаційне забезпечення розвитку органічного виробництва

В сучасних умовах динамічно зростає значення інформаційної складової економічного розвитку. У цьому контексті не є виключення і питання розвитку органічного виробництва, яке потребує відповідного інформаційного забезпечення.

Інформаційне забезпечення, спрямоване на надання господарюючим суб'єктам у сфері органічного виробництва, насамперед з боку органів державної влади та управління, відповідної допомоги, що передбачає комплекс заходів з матеріально-технічної підтримки суб'єктів господарювання; забезпечення їх актуальною інформацією з питань ведення органічного виробництва; залучення широкого кола громадськості до розв'язання наявних проблем, що стримують розвиток органічного виробництва; розповсюдження інформації про діяльність господарюючих суб'єктів у сфері органічного виробництва, тощо.

Створення активної системи інформаційного забезпечення зазначеного процесу сприятиме виникненню позитивних зовнішніх ефектів, пов'язаних з особливостями поширення інформації, – мережевих зовнішніх ефектів, оскільки попит на послуги такої інформаційної системи зростатиме із збільшенням масштабів охоплення нею території регіону

Заходами програми даного напрямку визначено, зокрема:

- забезпечення високого рівня інформованості населення, товаровиробників, органів державної влади та місцевого самоврядування щодо розвитку органічного виробництва з урахуванням специфіки регіону;

- створення і просування спеціального WEB-сайту, на якому висвітлюватиметься інформація про стан розвитку органічного виробництва в області;

- випуск і розповсюдження інформаційних матеріалів щодо переваг розвитку органічного виробництва, технологій виробництва органічної

продукції;

- регулярне проведення ярмарків та виставок органічної продукції.

- розробка та просування регіонального бренду органічної продукції, забезпечення реклами органічних продуктів. Споживачі хочуть мати якнайповнішу інформацію щодо походження продукту, його складу та способу виробництва. Участь державних органів, наукових та навчальних закладів у розробці регіонального бренду органічної продукції, контроль за правомірністю його використання забезпечить високий рівень довіри споживачів для продукції, яка буде реалізуватися під даним брендом;

5.4. Формування інфраструктури підтримки розвитку органічного виробництва.

Важливим напрямком стимулювання розвитку органічного виробництва в області є створення адекватної інституційної інфраструктури, здатної інтегрувати в єдиний механізм всіх учасників процесу розвитку органічного виробництва; організувати відповідне їх науково-освітнє та інформаційно-консультаційне забезпечення.

Заходами програми в напрямку формування інфраструктури підтримки розвитку органічного виробництва передбачено наступне:

- створення Поліського центру органічного виробництва на базі Житомирського національного агроекологічного університету;

- створення і забезпечення функціонування регіонального сертифікаційного органу, що підвищить активність роботи щодо сертифікації та надасть можливість реалізації органічної продукції як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринках);

- створення регіональної мережі торговельних об'єктів, в яких продукція реалізовуватиметься під регіональним брендом органічної продукції («Полісся органік»);

- створення Поліської регіональної лабораторії, яка дозволить проводити повний спектр аналізів з оцінки родючості ґрунтів, якості продукції та питної води.

5.5. Проведення наукових досліджень та підвищення кваліфікації кадрів для сфери органічного виробництва

Активізація розвитку органічного виробництва значною мірою залежить від рівня організації системи щодо проведення наукових досліджень та підвищення кваліфікації кадрів для сфери органічного виробництва. Метою цього розділу є підвищення доступності результатів наукових досліджень,

систем навчання та підвищення кваліфікаційного рівня управлінських кадрів і спеціалістів для сфери органічного виробництва.

З метою реалізації даного програмного напрямку заплановано ряд організаційних заходів:

– проведення наукових досліджень щодо розробки технологій вирощування та переробки окремих видів продукції, природних органічних стимуляторів росту рослин, біологічних препаратів та методів боротьби з шкідниками, хворобами рослин і тварин, адаптованих до місцевих умов;

– розробки та запровадження спеціальних навчальних курсів з питань органічного виробництва в навчальних закладах області, на курсах підвищення кваліфікації працівників аграрного сектору;

– забезпечення навчання та консультування аграрних товаровиробників, зокрема фермерів, щодо організації органічного виробництва, правил сертифікації (круглі столи, форуми, семінари, конференції, регулярні підготовчі курси (в т.ч. виїзді).

6. Очікувані результати виконання Програми

Завдяки реалізації заходів Програми на 2016-2020 роки буде створено сприятливі умови для стійкого розвитку органічного виробництва в області, підвищиться його внесок у забезпечення продовольчої та екологічної безпеки регіону.

Очікується отримання відповідного синергетичного ефекту у вигляді отримання додаткових економічних, соціальних та екологічних ефектів. Варто очікувати позитивний ефект від розвитку органічного виробництва у вигляді зростання доходу та підвищення конкурентоспроможності господарств, зменшення витрат виробництва, скорочення природоохоронних виплат. Разом з тим очікуються екстернальні ефекти, що виникатимуть внаслідок діяльності господарств з органічного виробництва у інших суб'єктів господарювання – додатковий дохід переробної галузі; зменшення безробіття та соціальних виплат для населення; зростання доходу від зеленого туризму, органічного тваринництва, бджільництва; підвищення рівня життя населення; зростання вартості сільськогосподарських угідь.

Реалізація заходів Програми сприятиме підтримці малого та середнього бізнесу; вдосконаленню зворотного зв'язку між виробниками і споживачами; розбудові сільських територій та розвитку місцевих громад, поліпшенню іміджу області та інвестиційного клімату в регіоні, інтеграції Житомирщини в міжнародний органічний ринок.

Перевагами для навколишнього природного середовища будуть збереження біологічного та ландшафтного різноманіття; якості та функцій ґрунтів та водних екосистем; мінімізація екологічних ризиків; збереження генофонду рослин; стабілізація стану земельних ресурсів та їх відтворення;

залучення новітніх екологічних технологій; зменшення забруднення від сільськогосподарського виробництва, особливо водних систем.

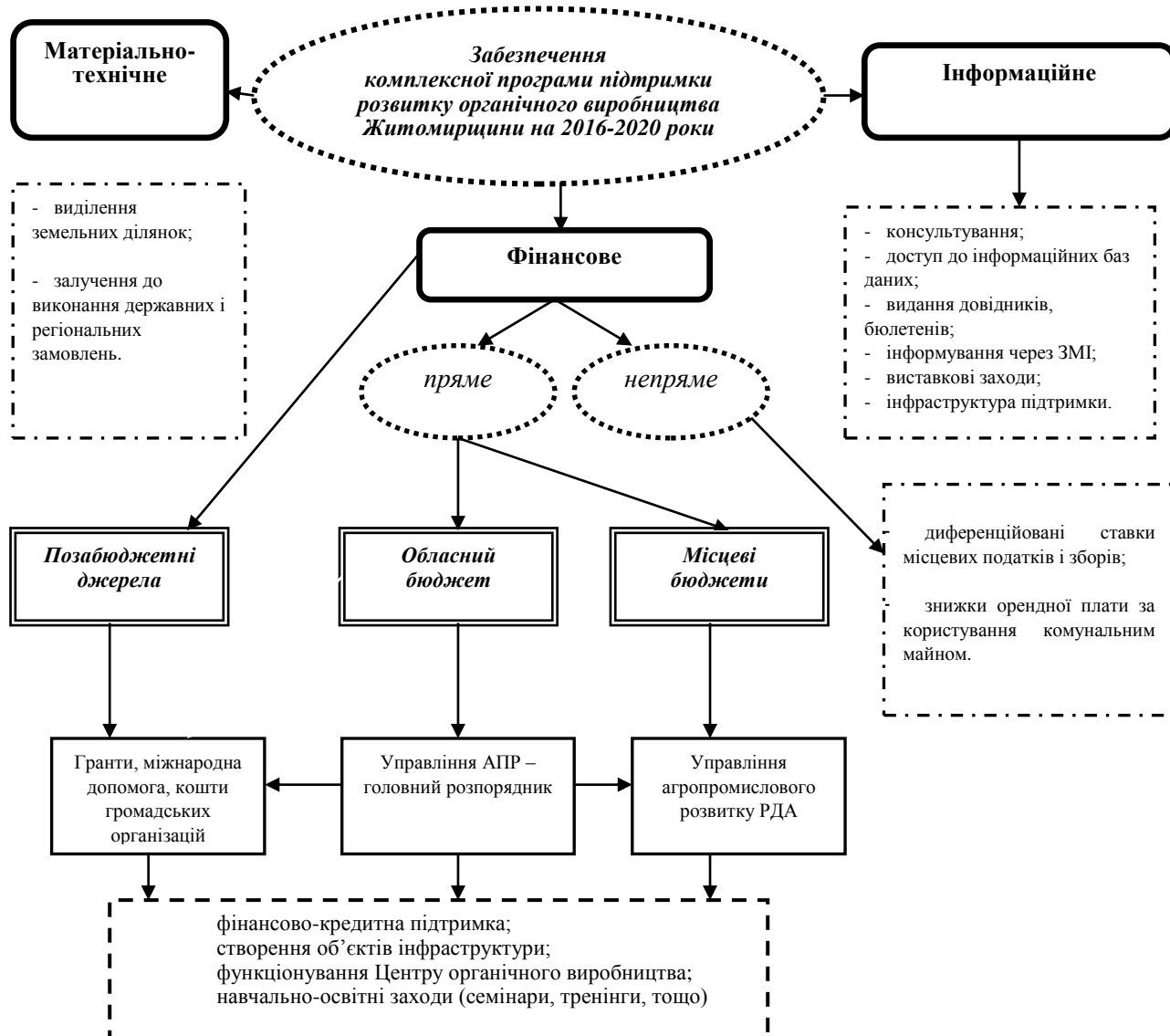
У результаті реалізації Програми очікується:

- збільшення кількості господарюючих суб'єктів у сфері органічного виробництва втричі;
- збільшення обсягів виробництва органічної продукції в області в п'ять разів;
- упорядкування та активізація діяльності об'єктів інфраструктури підтримки органічного виробництва;
- активізація інвестиційної та інноваційної діяльності в аграрному секторі області;
- підвищення конкурентоспроможності продукції аграрного сектору;
- поліпшення екологічної ситуації в регіоні, рівня здоров'я населення.

7. Забезпечення Програми

7.1. Узагальнююча схема ресурсного забезпечення Програми

Загалом забезпечення комплексної програми підтримки розвитку органічного виробництва Житомирщини на 2016-2020 роки можна представити у вигляді наступної схеми.

7.2. Джерела фінансування Програми

Фінансове забезпечення Програми здійснюється за рахунок коштів державного, обласного та місцевих бюджетів за рішенням обласної ради та органів місцевого самоврядування. Обсяг щорічних асигнувань, спрямованих на підтримку розвитку органічного виробництва, визначається у видатковій частині обласного та місцевих бюджетів окремим рядком.

Крім того, на виконання окремих положень Програми спрямовуються

кошти з інших джерел, не заборонених Законом, зокрема Українського державного фонду підтримки селянських (фермерських) господарств через його Житомирське відділення, кредитних ресурсів банківських та небанківських фінансово-кредитних установ, кошти донорських організацій, інших установ, підприємств, організацій

8. Організація контролю за виконанням Програми

Контроль за виконанням Програми здійснюється обласною радою та обласною державною адміністрацією.

Основними формами контролю за реалізацією заходів та досягненням показників Програми є:

щоквартальна звітність структурних підрозділів облдержадміністрації, райдержадміністрацій, громадських організацій та підприємницьких структур про стан виконання відповідних заходів Програми;

здійснення аналізу ходу виконання заходів Програми та прийняття додаткових заходів, спрямованих на досягнення мети Програми;

отримання та аналіз державної статистичної звітності, відомчої звітності про виконання заходів та показників Програми;

залучення засобів масової інформації для висвітлення ходу реалізації Програми, виявлення проблем та недоліків;

обговорення стану та проблем реалізації заходів Програми на засіданнях колегії облдержадміністрації, сесіях обласної, районних рад, засіданнях постійних комісій рад за участю представників громадських об'єднань підприємців;

проведення моніторингу виконання Програми, вжиття додаткових заходів, необхідних для її реалізації та, при необхідності, внесення коректив до Програми.

Організаційне супроводження виконання Програми здійснює управління агропромислового розвитку облдержадміністрації та Житомирський національний агроекологічний університет.

**9. Основні напрями та заходи
реалізації комплексної програми підтримки розвитку органічного виробництва
Житомирщини на 2016-2020 роки**

№ з/п	Завдання	Заходи	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис. грн.	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Упорядкування нормативного регулювання розвитку органічного виробництва							
1.	<i>Реалізація регуляторної політики у сфері органічного виробництва</i>	Оприлюднення в засобах масової інформації проектів регуляторних актів щодо розвитку органічного виробництва	2016-2020 роки	Управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет	Кошти місцевих бюджетів, обласного бюджету	У межах кошторису	Забезпечення відкритих обговорень за участю представників громадськості
2.		Відстеження проектів регуляторних актів та оцінки економічних, екологічних і соціальних результатів їх впровадження	2016-2020 роки	Управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, департамент економічного розвитку, торгівлі та міжнародного співробітництва облдержадміністрації, управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації, райдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет	Кошти місцевих бюджетів, обласного бюджету	У межах кошторису	Вдосконалення регулювання діяльності у сфері органічного виробництва
3.		Підтримка веб-сайту з інформацією щодо розвитку органічного виробництва в області	2016-2020 роки	Управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет	Кошти виконавців, місцевих бюджетів, обласного бюджету	У межах кошторису	Підвищення рівня інформованості товаровиробників та споживачів щодо переваг та можливостей розвитку

							органічного виробництва
4.		Визначення на конкурсних засадах господарюючих суб'єктів, які претендують на отримання фінансової підтримки для розвитку органічного виробництва	2016-2020 роки	Управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет	Кошти виконавців, місцевих бюджетів, обласного бюджету	У межах кошторису	Активізація розвитку органічного виробництва в області, збільшення чисельності органічних аграрних підприємств
2. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка							
5.	<i>Забезпечення фінансової підтримки господарюючих суб'єктів у сфері органічного виробництва</i>	Надавати на конкурсній основі фінансову підтримку господарюючим суб'єктам у сфері органічного виробництва для часткової компенсації їх витрат на сертифікацію та закупівлю насінневого матеріалу	2016-2020 роки	Управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації	Кошти місцевих бюджетів, обласного бюджету	У межах кошторису	Збільшення кількості господарюючих суб'єктів, які займаються органічним виробництвом
6.		Сприяти залученню міжнародної допомоги та грантових програм для фінансової підтримки господарюючих суб'єктів у сфері органічного виробництва	2016-2020 роки	Управління агропромислового розвитку, Департамент економічного розвитку, торгівлі та міжнародного співробітництва облдержадміністрації, райдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет	Кошти місцевих бюджетів, обласного бюджету	У межах кошторису	Збільшення кількості та підвищення ефективності діяльності господарюючих суб'єктів, які займаються органічним

							виробництвом
7.		Вживати заходів щодо активізації надання кредитів банківськими та іншими фінансовими установами за програмами мікрокредитування	2016-2020 роки	Управління агропромислового розвитку, Департамент економічного розвитку, торгівлі та міжнародного співробітництва облдержадміністрації, райдержадміністрації, банківські та інші фінансові установи області (за згодою)	Власні кредитні ресурси	У межах кошторису	Створення сприятливих умов для господарюючих суб'єктів у сфері органічного виробництва в отриманні мікрокредитів
3. Інформаційне забезпечення розвитку органічного виробництва							
8.	<i>Інформаційна підтримка господарюючих суб'єктів у сфері органічного виробництва</i>	Проводити семінари у районах та містах області, форуми, конференції, тренінги, «круглі столи», ярмарки, виставки тощо	2016-2020 роки	Управління агропромислового розвитку, Департамент економічного розвитку, торгівлі та міжнародного співробітництва облдержадміністрації, райдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет	Кошти виконавців, місцевих бюджетів, обласного бюджету	У межах кошторису	Підвищення фахового рівня господарюючих суб'єктів у сфері органічного виробництва, зростання попиту на органічну продукцію
9.		Видавати буклети, іншу друковану продукцію, адмініструвати ВЕБ-сайт про стан, проблеми та розвиток органічного виробництва в області	2016-2020 роки	Управління агропромислового розвитку, Департамент економічного розвитку, торгівлі та міжнародного співробітництва облдержадміністрації,	Кошти місцевих бюджетів, обласного бюджету	У межах кошторису	Інформування громадськості про розвиток та перспективи органічного виробництва в області

				райдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет			
10.		Забезпечити висвітлення проблем і стану розвитку органічного виробництва у засобах масової інформації	2016-2020 роки	Управління агропромислового розвитку, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю, Житомирський національний агроекологічний університет, засоби масової інформації (за згодою)	Кошти місцевих бюджетів, обласного бюджету	У межах кошторису	Використання можливостей засобів масової інформації для підвищення рівня поінформованості суспільства з проблем розвитку органічного виробництва
11.		Розробка та маркетинг регіонального бренду органічної продукції, забезпечення реклами органічних продуктів	2016-2020 роки	Управління агропромислового розвитку, Департамент економічного розвитку, торгівлі та міжнародного співробітництва облдержадміністрації, райдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет, аграрні підприємства, засоби масової інформації (за згодою)	Кошти місцевих бюджетів, обласного бюджету	У межах кошторису	Зростання попиту на органічну продукцію, підвищення рівня поінформованості суспільства щодо переваг розвитку органічного виробництва та споживання органічної продукції
4. Формування інфраструктури підтримки розвитку органічного виробництва							
12.	<i>Розвиток інфраструктури підтримки органічного виробництва</i>	Створення Поліського центру органічного виробництва	2016-2020 роки	Житомирський національний агроекологічний університет	Кошти обласного бюджету, міжнародна фінансова допомога	У межах кошторису	Активізація розвитку органічного виробництва, формування інфраструктури підтримки органічного виробництва

13.		Створення і забезпечення функціонування регіонального сертифікаційного органу	2020 рік	Управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет	Кошти обласного бюджету, міжнародна фінансова допомога	У межах кошторису	Формування інфраструктури підтримки органічного виробництва, розширення можливостей щодо реалізації органічної продукції на зовнішньому і внутрішньому ринках
14.		Створення регіональної мережі торговельних об'єктів, в яких продукція реалізовуватиметься під регіональним брендом органічної продукції («Полісся органік»)	2017 рік	Управління агропромислового розвитку, Департамент економічного розвитку, торгівлі та міжнародного співробітництва облдержадміністрації, райдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет, аграрні підприємства	Кошти обласного бюджету, міжнародна фінансова допомога	У межах кошторису	Формування інфраструктури підтримки органічного виробництва
15.		Створення Поліської регіональної лабораторії, яка дозволить проводити повний спектр аналізів з оцінки родючості ґрунтів, якості продукції та питної води	2017 рік	Управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет	Кошти обласного бюджету, міжнародна фінансова допомога	У межах кошторису	Формування інфраструктури підтримки органічного виробництва

5. Проведення наукових досліджень та підвищення кваліфікації кадрів для сфери органічного виробництва							
16.	Наукове забезпечення розвитку сфери органічного виробництва, підвищення освітнього та інформаційного рівня кадрів для сфери органічного виробництва	Проведення наукових досліджень щодо розробки технологій вирощування та переробки окремих видів продукції, природних органічних стимуляторів росту рослин, біологічних препаратів та методів боротьби з шкідниками, хворобами рослин і тварин, адаптованих до місцевих умов	2016-2020 роки	Житомирський національний агроекологічний університет, Інститут сільського господарства Полісся НААНУ	Кошти обласного бюджету, міжнародна фінансова допомога	-	Підвищення рівня ефективності ведення органічного виробництва в області
17.		Розробки та запровадження спеціальних навчальних курсів з питань органічного виробництва	2016-2020 роки	Житомирський національний агроекологічний університет, Інститут сільського господарства Полісся НААНУ	Міжнародна грантова допомога	У межах кошторису	Підвищення професійної підготовки фахівців у сфері органічного виробництва
18.		Навчання та консультування аграрних товаровиробників, зокрема фермерів, щодо організації органічного виробництва, правил сертифікації	2016-2020 роки	Управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, райдержадміністрації, Житомирський національний агроекологічний університет, Інститут сільського господарства Полісся НААНУ	Кошти місцевих бюджетів, обласного бюджету	У межах кошторису	Активізація розвитку органічного виробництва
	Загальна вартість Програми (млн. грн.)	За джерелами фінансування	По роках				
			2016	2017	2018	2019	2020
		Обласний бюджет	1,0	2,0	2,0	2,5	2,5
		Бюджети районів і міст області*	1,2	1,2	1,5	1,5	1,5
		Міжнародна грантова допомога*	12,0	12,0	12,0	15,0	15,0
		Інвестиції вітчизняних та зарубіжних інвесторів*	5,5	10,0	18,0	25,5	30,0
	Всього	19,7	25,2	33,5	44,5	49,0	

Примітка: *Прогнозовані обсяги коштів